

SETKÁNÍ

Velkopavlovických STÁRKŮ

27. 2. 2010

Příjemná atmosféra, bohatý kulturní program a velký zájem všech generací místních občanů – tak lze nejlépe charakterizovat akci s názvem „Setkání velkopavlovických stárků“, jež se ve Velkých Pavlovicích uskutečnila dne 27. února 2010. V tento slavnostní a pro kulturní život našeho města významný den se velkopavlovická sokolovna zaplnila stárkami a stárky všech generací.

Premiérovou akci upořádala společně kulturní komise Města Velké Pavlovice ve spolupráci s místní chasou. Finančně akci podpořilo Město Velké Pavlovice, Jihomoravská komunitní nadace, společnost Vinium a.s. a Forum Moravium.

Celým odpolednem hosty a návštěvníky akce v rolích moderátorů provázeli **slečna Jana Valoušková a pan Petr Jilka**. Po zahájení postupně představili nejstarší přítomné stárky a další významné osobnosti velkopavlovických hodů. Vzpomenuty byly také osobnosti, které již nežijí, ale zasloužily se významným podílem o rozvoj folklóru a lidových tradic ve Velkých Pavlovicích.

SETKÁNÍ

Velkopavlovických STÁRKŮ

27. 2. 2010

Ve velkopavlovické sokolovně se v den slavnosti sešlo úctyhodných **248 stárek a stárků** a spolu s ostatními hosty zdejší sál zcela zaplnili. Kromě křtu knihy pro ně byla připravena řada dalších zajímavých bodů programu.

Jedním z nich bylo vystoupení **dětského folklórního souboru Sadováček**, který vyvíjí svou aktivní činnost při Mateřské škole ve Velkých Pavlovicích již 35 let. U zrodu Sadováčku stála mj. také paní učitelka **Zdeňka Pláteníková**, která se po celou dobu fungování souboru snaží dětem od nejútlejšího věku vštěpovat lásku a radost k folklóru. Za tuto záslužnou činnost obdržela z rukou předsedy kulturní komise **Jiřího Hanzálka** kytičku a srdečné poděkování.

Oceněni byli i další spoluobčané, kteří se podíleli či podílejí na všech činnostech, které k pořádání hodů neodmyslitelně patří - šití, vyšívání a udržování krojů, stavění máje, výzdoba hodovního sóla za sokolovnou, kde se hody pořádají, nácvik tanců a písní a mnohé další.

Jihomoravskou písničkou provázela celým odpolednem **cimbálová muzika Vojara a dechová hudba Zlatůlka**, jež doprovodila **velkopavlovickou chasu** při předtančení **České besedy**. Nelze nepřipomenout, že byl tento tanec sevcíčen taktéž pod taktovkou a zkušeným dohledem pana Petra Jílky.

Odpoledne bylo naplněno obrovskými emocemi, nejsilnější však vzbudil pan **Rudolf Štávik**, který navzdory uplynulým 64 letem od doby, kdy byl stárkem, **zazpíval hlasem zvučným, jako mladík, úvodní sloky velkopavlovické zavádky**. Po jeho excelentním spontánním vystoupení se jen málokdo ubránil slzám dojetí.

Jedním z vrcholů odpoledního programu byl křest nové knihy s názvem **VELKOPAVLOVICKÉ HODY, HISTORIE A SOUČASNOST**

O vydání knihy o folklóru a hodovních slavnostech se ve městě hovořilo již několik let. Postupně byl vytvářen archiv fotografií a textů zavádek, využito bylo archivů města a především fotografií poskytnutých občany, kteří se hodovních slavností v minulosti aktivně účastnili. Uspořádání akce „setkání stárků“ bylo impulsem k urychlenému vydání této publikace. Duší tvůrčího týmu se stal trojlístek složený z milovníků velkopavlovických krojů, hodů a folklóru – **Jaroslavy Drbolové, Dagmar Švástové a Petra Jilky**. Podařilo se jim díky trpělivé mravenčí práci sesbírat množství fotografií a za pomoci řady dalších občanů a pamětníků z našeho města identifikovat zobrazené osoby.

V knize tak nyní můžeme najít kromě dobových snímků i jmenný adresář čítající na 420 stárků a stárek, kteří udržovali hodovní tradice od minulého století až po současnost. Ojedinelá publikace zachycuje historii hodů od roku 1908. Nedílnou součástí této knihy jsou fotografie ze současnosti. Zachycují typické místní zvyky, tradice a barvami krásných krojů oživují celou publikaci.

O vydání knihy rozhodlo zastupitelstvo města a byla financována z rozpočtu města, je prodávána za velmi příznivou cenu a je tak finančně dostupná všem občanům města i příznivcům folklóru. Poděkování patří všem, kteří se na vydání této knihy podíleli, tvůrčímu týmu a fotografům, všichni pracovali bez nároku na honorář, měli radost z krásné publikace, kterou se podařilo realizovat.

Ve velkopavlovické sokolovně se sešla obrovská řada těch, kteří své fotografie, ať už starší nebo úplně ty nejmladší, za dychtivého listování hledali v novotou vonící publikaci.

SETKÁNÍ

Velkopavlovických STÁRKŮ

27. 2. 2010

SETKÁNÍ

Velkopavlovických STÁRKŮ

27. 2. 2010

Hlavním organizátorem historicky prvního Setkání stárků z Velkých Pavlovic byl pan PETR JILKA.

Nápad uspořádat toto setkání se v jeho mysli zrodil již před 12 lety. Po dlouhých přípravách se vysněnou akci podařilo uskutečnit.

Od setkání stárků již uplynula spousta dnů a zimní měsíce se pomalu přehouply do voňavého jara, kdy nastává lidem žijícím zde, na jižní Moravě, období práce na polích a ve vinohradech.

I v tomto hektickém období si na nás udělal pan Petr Jilka čas a odpověděl na několik otázek týkajících se právě únorového setkání stárků...

1. V předchozích řádcích se mohli naši čtenáři dovědět, že Tě poprvé napadlo uspořádat setkání stárků již před dvanácti lety. Kdy bylo však rozhodnuto, že se tato akce skutečně zorganizuje?

Myšlenka, že akci, kde se setkají stárky a stárci všech generací, opravdu uspořádáme, vzešla na schůzce kulturní komise zhruba před rokem a půl. Od té doby se začalo intenzivně pracovat na náplni programu a také jsme začali se shromažďováním podkladů pro tištěnou publikaci.

2. Říkáš „začali“... Kdo s Tebou tedy spolupracoval na přípravách knihy?

Největší díl práce odvedla paní Jaroslava Drbolová. Spolu jsme dávali dohromady fotografie hodů a jména stárků a průběžně jsme je umísťovali na internetové stránky velkopavlovické chasy.

V kulturní komisi se začalo připravovat vydání fotek a jmen v nějakém jednoduchém almanachu nebo v sešitě a při tom se začalo mluvit o žijících stárcích a jejich setkání v jednom okamžiku a na jednom místě. Tak pozvolna začalo plánování, které almanach přetavilo v knihu a setkání se stalo skutkem.

Na knize má také obrovský podíl naše matrikářka Dagmarka Švástová, která svým krásným slohem dotvořila textovou část.

3. Jak probíhala bezprostřední příprava setkání, kdo byl v přípravném výboru a kteří partneři a sponzoři akci finančně podpořili?

Jedním z nejdůležitějších momentů příprav a současně i startovacím impulzem bylo získání grantu z Jihomoravské komunitní nadace, bez kterého bychom pravděpodobně vůbec nezačali.

A kdo nám pomáhal? Vedle paní Drbolové, která vytvořila adresář všech stárků a stárek, musím jako zdatné organizátory jmenovat Jirku Hanzálka a Zdeňka Karbera. Také Libora Bendu, jež se staral o účetní záležitost. Eva Janů měla na starost kulturní část večera a Jana Valoušková, kromě samotného moderování, sestavila celé průvodní mluvené slovo. Vydatně pomohla i krojovaná chasa a to nejen svou účastí v krojích, ale také s přípravou a roznášením pozvánek a následně i s náročným úklidem po akci.

Musím však také poděkovat sponzorům. Jihomoravská komunitní nadace přispěla největším dílem, Forum Moravium zaplatilo pozvánky a propagaci, Vinium a.s. přispělo vínem, Jaroslav Bureš nám poskytl láhve na víno, Luděk Lacina video techniku a samozřejmě Město Velké Pavlovice, které nám vyšlo maximálně vstříc při přípravě prostor v sokolovně a financovalo náklady spojené s vydáním knihy. Všem patří obrovské poděkování!

4. Jaké jsi měl bezprostřední pocity po skončení velmi úspěšné a s nadšením přijaté akce?

Nejlepší pocit jsem měl z plné sokolovny milých, vstřícných a nadšených hostů. Povedlo se vzdát hold těm, kteří se knížky již nedožili a nemělo by se na ně nikdy zapomenout. Povedlo se poděkovat lidem, kteří si dík zaslouží za dlouholetou nezištnou práci kolem hodů. Povedlo se propojit nejmladší a nejstarší stárky. Povedlo se generační propojení rodin. A jako bonus celé akce jsme mohli rozdělit její výtěžek mezi ZUŠ a mateřskou školu. No, já si myslím, že se to povedlo!?

My si to nejen myslíme, ale jsme o tom přesvědčeni!
Petru Jilkovi za rozhovor poděkovala
Karolína Bártová

Slavnostního Setkání stárků ve Velkých Pavlovicích se zúčastnila také paní **ZLATA MADĚŘIČOVÁ – ředitelka Jihomoravské komunitní nadace**. Tato nadace sídlící v nedaleké Moravské Nové Vsi se stala jedním z významných sponzorů akce.

Paní Maděříčová souhlasila s krátkým rozhovorem, který vám prostřednictvím následujících řádků přinášíme...

1. Jak se Vám Setkání stárků ve Velkých Pavlovicích líbilo?

Setkání stárků ve Vašem městě předčilo moje očekávání. Zastupuji zde Jihomoravskou komunitní nadaci a to není nějaká instituce, jejíž kořeny by byly někde daleko. Vyrůstli jsme z tohoto místa a žijeme s ním. A jsme rádi, že se můžeme podílet na slavení tohoto svátku ryzího člověčenství, lásky k dědictví předků, k místu, kde žijeme a které budeme předávat svým potomkům.

2. Který okamžik na Vás nejvíce zapůsobil?

Živý autentický zpěv jednoho z nejstarších stárků. A odhaduji, že zřejmě nebudu sama. O dnešní době slyšíme říkat, že přeje pouze mladým lidem a to tak hodně, že až mluvíme o kultu mládí. Je dobře, že jsou mezi námi lidé, jako pan Jilka, který ví, že zkušenosti našich dědečků a babiček jsou minimálně tak drahé, jako ty nejmodernější IT technologie.

Jemu patří poděkování za to, že na sebe vzal zodpovědnost žadatele a za úspěch grantu. Můj obdiv mu patří za to, že zřejmě nezná teoretickou odpověď na otázku - co je to komunitní projekt, přesto jeden téměř vzorový podal a zrealizoval. To dosvědčuje jen moji už letitou zkušenost, že dobrý komunitní projekt a vlastně i jakoukoliv jinou práci umí dobře každý, kdo se při ní nechává pokorně vést srdcem.

3. Má podle Vašeho názoru smysl podporovat folklórní tradice?

Děkuji za tuto otázku. I naše nadace, jako finanční nástroj, který se navíc zodpovídá svým dárcům, se ptá, zdá má cenu financovat něco, co je vlastně živé, co je nedílnou součástí naší místní identity. Vždyť pomáhat se obecně má tomu, co je slabé, co bude bez naší pomoci ohroženo až k zániku. Ale jak vidíte, i my jsme se rozhodli finančně pomoci.

Ptáte se proč? Protože tento projekt není omezen jen na samotný folklór. Je vskutku komunitní, tedy takový, jaké chceme podporovat. Naši hodnotitelé správně očekávali, že projekt bude mít význam pro nastartování dalších občanských iniciativ a pro vytvoření nových perspektivních vztahů důležitých pro budoucí aktivity ve Vašem městě. To se dle mého soudu stalo.

4. Podpořila Vaše nadace již někdy podobnou akci?

Jihomoravská komunitní nadace byla zaregistrována teprve koncem roku 2008 a je tedy velmi mladá na jakékoli srovnávání. Přesto mohu odpovědně říci, že jsem velmi spokojená s prací našich hodnotitelů - s jejich nezávislostí a odborností v této problematice, s tím, že vybrali právě i Váš projekt. Navíc i my máme ve Vašem městě své dárcce - vinaře (Vinařství Buchtovi a Vinařství Procházka). I oni patří k těm, díky jimž jsme i loni znovu mohli vyhlásit další výzvu nadace.

**Paní Zlatě Maděříčové za rozhovor poděkoval
Ing. Zdeněk Karber**

Více o Jihomoravské komunitní nadaci
na www.jmkn.cz

Otázka pro pana JIŘÍHO HANZÁLKA - jednoho z mnoha aktivních organizátorů akce a zároveň také předsedy kulturní komise města Velké Pavlovice...

Jak jste spokojen jako předseda kulturní komise města s akcí Setkání stárků?

Považuji tuto akci za velmi zdařilou, osobně jsem se setkal jen s pozitivními ohlasy. Myslím si, že jsme potěšili příznivce hodů od mladé generace až po ty nejstarší. Velkou měrou se o to zasloužila i kniha, která byla k této příležitosti za podpory Města Velké Pavlovice vydána.

Rád bych poděkoval všem, kteří se v hojném počtu zúčastnili a také všem partnerům a pořadatelům tohoto setkání. Nelze než si přát, aby se nám podařilo takovýchto krásných akcí v budoucnu zorganizovat více.

Po vstřebání dojmů jsme některým z účastníků **SETKÁNÍ STÁRKŮ** položili pár otázek...

1. Co bylo pro Vás rozhodující, že jste šel (šla) koncem února na setkání stárků?
2. Co se Vám na setkání nejvíce líbilo?
3. Znáte novou knížku „Velkopavlovické hody“? Jak se Vám líbí?

Jarmila Švástová

1. Chtěla jsem se znovu setkat se svými známými a zavzpomínat na dobu, kdy jsme byli mladí.
2. Všechno, hlavně děti, verbíři a beseda...
3. Knížka se mi moc líbí a koupila jsem ji dceři za péči, se kterou se o mě v zimě starala.

Marie Prokešová

1. Chtěla jsem se setkat se svým stárkovským ročníkem.
2. Nejvíce děti ze Sadováčku a předtančení besedy.
3. Knížka je moc pěkná. Neměla by chybět v knihovně žádného Pavlovčáka. Koupila jsem ji jako památku i pro všechny své sourozence.

Ing. František Kostrhun

1. Doprovázel jsem svou ženu, která stárkovala dvakrát a současně jsem se chtěl setkat s nejstaršími stárky.
2. Líbilo se mi úplně všechno, ale velmi mě dojalo, že byl oceněn přínos starých stárků a stárků za udržování tradic. Překvapila mě hojná účast velkopavlovických rodáků žijících jinde.
3. Knížka se mi hodně líbí a domů jsem si ji samozřejmě pořídil. Předpokládám, že nyní, když uveřejněné fotky uvidí tolik lidí, se podaří určit i poslední neurčené stárky.

*Milé povídání s maminkou hlavního pořadatele akce Setkání stárků paní **MARIÍ JILKOVOU** o tom, jaké hody bývávaly, jak vedla své tři syny k lásce k folklóru a také o tom, co říká na novou knížku o velkopavlovickém hodování...*

Jak jste začala Vy osobně se stárkováním?

Dříve se stárci nevolili tak, jako dnes. Stárkovat nikdo moc nechtěl a tak stárků určilo vedení Slavojů, třeba jen pár týdnů před hody, a ti si k sobě nahonem vybrali stárky. Zrovna k jednomu takovému vybírání jsem se nachomýtlá i já. Se svým nynějším mužem jsem jeden rok sklepničila a druhý rok stárkovala a pak už jsme zůstali spolu. Letos už jsme spolu 46 let.

Vedli jste své syny k folklóru?

Všechny syny jsme vedli především k tomu, aby se naučili tancovat. Zbytek, ta láska k folklóru a tradicím, přišla jaksi sama. Když začali kluci hrát fotbal a pak ještě chodit do krúžku tancovat, byla jsem ráda, že aspoň nebudou mít čas na nějaké partičky.

Pomáhala jste s přípravou srazu stárků?

Několik let jsem pomáhala hlavně určovat osoby na fotkách, aby se dohledalo co nejvíce stárků a stárek. Často jsme jen spíš tipovali podle rodinné podoby. Pak je Petr obcházel, jestli jsme je určili správně. S přípravou samotného srazu jsem nepomáhala, o tom nám Petr nic dopředu neřekl. O to víc mě celý průběh srazu překvapil a dojal. Nejvíce mě dojalo a rozplakalo, když současní stárci Petrovi děkovali za čas, který jim věnoval.

Jaké máte ze srazu stárků pocity?

Nejen Petrovi, ale všem, kteří se na organizování srazu stárků a vydání knihy Velkopavlovické hody ve fotografii podíleli, dala příprava spoustu práce, a proto jsem ráda, že se všechno podařilo. Do dneška potkávám lidi, kteří na tuto akci s dojetím vzpomínají. Zvláště starší lidé se vrátili do svých mladých let, zavzpomínali si, někteří i zaplakali, všichni byli rádi, že se na ně nezapomnělo. Samozřejmě, že se určitě našli i nespokojenci nebo takoví, na které se zapomnělo, nebo se nenašla fotka, proto nejsou v knize zmíněni. Ale takový už je život. Byla to výjimečná akce, která se už v tomto rozsahu pravděpodobně nebude nikdy opakovat.

S jakými ohlasy na knihu Velkopavlovické hody ve fotografii se setkáváte?

V době konání srazu jsem byla v lázních a shodou okolností jsem se tam potkala s Ing. Málkem, čtyřiaosmdesátiletým pánem, který v mládí žil 7 let ve Velkých Pavlovicích a dodnes se sem ke svým známým rád vrací. Protože se pan Málek živě zajímal o to, co se v Pavlovicích děje, knihu jsem mu přivezla a on byl úplně nadšený, že v knize našel své známé, že poznává lidi ze svého mládí a vzpomínal na věci, které spolu zažili. Myslím si, že knížka přinesla spoustě lidí radost a pěkné vzpomínky.

Za rozhovory poděkovala Věra Procingerová

Z ohlasů za hranicemi města - vybrali jsme z dopisu naší rodačky...

...moje sestřenice (paní Božena Bártová, pozn. redakce), která žije ve Velkých Pavlovicích a se kterou si dopisuji, mi poslala dárek - knížku, ale jakou knížku! Jen když jsem viděla její název „Velkopavlovické hody - historie a současnost“, zatajil se mi dech.

Netrpělivě jsem začala obracet stránky, prohlížet fotografie, stránku po stránce několikrát za sebou, doprovodný text, ze kterého jsem se dověděla mnoho o všem tom dění kolem hodů, co jsem ještě neznala.

A což teprve ta krása a bohatost krojů na stránkách s barevnými obrázky. A ta nádhera bílých sukní! Něco takového se hned tak nevidí.

Děkuji Vám z celého srdce za tu krásu, která v knížce je a všem těm mladým lidem, ať zavítají v těch překrásných krojích kamkoliv, přeju, aby se líbili, moc jim to sluší.

Praha 20. březen 2010

Eva Vandurková, roz. Jilková